

บทที่ ๑ บททั่วไป

๑.๑ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓

๑.๒ กรอบแนวคิดและทิศทางของแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

๑.๓ บริบทชุมชน

- แผนที่แสดงอาณาเขตตำบล

- ประวัติความเป็นมาของชุมชน

- สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของตำบลนาชุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี

๑.๑ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓

พระราชบัญญัตินี้บัญญัติขึ้น เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการคุ้มครองและรักษาประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิต การแปรรูปและการตลาดส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนเกษตรกรรม และรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร เพื่อสนับสนุนสิทธิและการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบาย และวางแผนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อให้รัฐรักษาเสถียรภาพด้านราคาและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร เพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นไปเพื่อเกษตรกรอย่างแท้จริง และมีกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐด้านการปฏิบัติตามนโยบายเกษตรกรรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาภาคเกษตรกรรมและระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างยั่งยืนในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการจัดตั้งสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับเกษตรกรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๒ กรอบแนวคิดและทิศทางของแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

กรอบแนวคิดการพัฒนาการเกษตร

จากการรวบรวมข้อมูลและการระดมความคิดเห็นเกษตรกรในการจัดทำแผนงานพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล ระดับอำเภอ แล้วประมวลเป็นแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมจังหวัด จากนั้นรวบรวมข้อเสนอจากคณะกรรมการประจำสภาเกษตรกรแห่งชาติ ได้ข้อมูลปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหาภาคการเกษตร ตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมฉบับแรก (พ.ศ.๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) โดยมีกรอบแนวคิดมุ่งการพัฒนาตามข้อเสนอของเกษตรกร ดังนี้

๑) สร้างโอกาสให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงทรัพยากรในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ให้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินทำกิน การปรับปรุงฟื้นฟูคุณภาพดิน มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนและเครื่องจักรอุปกรณ์ในการดำเนินธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งทรัพยากรดังกล่าวเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการประกอบอาชีพการเกษตรให้ประสบผล

๒) พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรและสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรวมทั้งการเชื่อมโยงเครือข่าย โดยพัฒนาความรู้เกษตรกรรายคน ให้ได้รับข้อมูลที่เพียงพอประกอบการตัดสินใจ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการจัดการฟาร์มให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพ ยกระดับรายได้นอกจากนั้น สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยรวมตัวในรูปกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร/สร้างความเข้มแข็งให้บริการธุรกิจแก่เกษตรกรสมาชิก ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่ายจากกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเป็นเครือข่ายระดับอำเภอและระดับจังหวัด เพื่อดำเนินธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรมแปรรูป เกิดประโยชน์แก่สมาชิก ทั้งนี้ ต้องพัฒนาศักยภาพของผู้นำกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรด้านการจัดการธุรกิจ ร่วมดำเนินกิจกรรมกับกลุ่ม/องค์กร อย่างต่อเนื่องควบคู่กันไป โดยแบ่งการสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร เป็น ๒ ลักษณะ ได้แก่

๒.๑ การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร ในการใช้ข้อมูลร่วมวางแผนพัฒนาพื้นที่ โดยให้เกษตรกรมีส่วนร่วมสำรวจข้อมูลฐานะทางเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่ทำอยู่เดิมในพื้นที่ เพื่อประมวลผลอย่างง่ายชี้แจงแก่ที่ประชุมเกษตรกร เพื่อทราบศักยภาพของกลุ่ม/องค์กร ก่อนร่วมกันตัดสินใจกำหนดกิจกรรมการเกษตรที่ประสงค์ดำเนินการร่วมกัน โดยยึดแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น มิติดิน มิติน้ำ มิติเกษตรกรรมและมิติการรวมกลุ่ม เป็นต้น

๒.๒ การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้า

บนพื้นฐานหลักคิดว่าเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรชนิดเดียวกัน จะเข้าใจปัญหาการผลิต การดูแลรักษา การแปรรูป และการตลาดสินค้าชนิดนั้นๆ ดีกว่าผู้อื่น เพื่อมารวมกลุ่มกันสามารถนึกกำลังในการคิดวางแผนพัฒนาและแก้ไขปัญหาการผลิตได้อย่างครบวงจร จึงเสนอแนวทางการรวมกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้า (สินค้าชนิดเดียวกัน) ภายในอำเภอ แล้วจึงเลือกผู้แทนกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรในอำเภอเดียวกัน ขึ้นเป็นคณะกรรมการกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้านั้น ๆ ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับชาติ

๓) สร้างโอกาสด้านการตลาดผลผลิตของเกษตรกร โดยสนับสนุนการจัดตั้งตลาดกลางเกษตรกรประจำตำบลเชื่อมโยงตลาดกลางเกษตรกรในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ ตลอดจนสนับสนุนให้กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร มีศักยภาพส่งออกสินค้าเกษตรไปต่างประเทศ รวมทั้งจัดตั้งบริษัทการส่งออกสินค้าเกษตร และศูนย์กระจายสินค้าส่งออกไปต่างประเทศที่เป็นของเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร และบริหารโดยเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร ร่วมกับภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อขยายช่องทางการตลาดของเกษตรกร ตลอดจนตั้งกองทุนประกัน ความเสี่ยงผลผลิตและราคาด้วย

๔) การมีส่วนร่วมของเกษตรกร การพัฒนาภาคการเกษตรที่ผ่านมา ภาครัฐมีหน้าที่หลักในการส่งเสริม แนะนำ วางแผน ดำเนินการ และติดตามผล ซึ่งบางโครงการไม่สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรและศักยภาพพื้นที่ จึงเสนอแนวคิดให้เกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งรู้เข้าใจปัญหาและสภาพพื้นที่ดี เข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบและร่วมติดตามผล โดยให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการสำรวจข้อมูล เข้าถึงแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพเกษตร มีส่วนร่วมเสนอแนวทาง/โครงการพัฒนาแก้ไขปัญหา ซึ่งการให้เกษตรกรเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ นี้ จะทำให้การพัฒนาและแก้ไขปัญหาตรงตามความต้องการของเกษตรกร

๕) การสร้างความร่วมมือของภาคีภาคส่วนต่างๆ สนับสนุนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่มีความต้องการพื้นฐานในการประกอบอาชีพการเกษตร ตั้งแต่ที่ดินทำกินปัจจัยการผลิต เงินทุน องค์ความรู้การผลิต การแปรรูปและการตลาด ในขณะที่เมื่อมีการรวมตัวเป็นกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร ต้องดำเนินการบริหารจัดการองค์กรที่เข้มแข็งในการดำเนินธุรกิจ รวมซื้อ แปรรูป และรวมขายเพื่อให้บริการแก่เกษตรกรสมาชิก ซึ่งการดำเนินการสร้างความเข้มแข็งการประกอบอาชีพของตัวเกษตรกรเอง ต้องการภาคีร่วมสนับสนุนหลายด้าน เช่น หน่วยงาน/องค์กร ที่สนับสนุนด้านองค์ความรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ สนับสนุนด้านเงินทุน เครื่องจักรกลการเกษตร และการตลาด เป็นต้น

๖) การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรและมุ่งสู่เกษตรอุตสาหกรรม การผลิตทางการเกษตรที่ผ่านมา เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรจำหน่ายในรูปวัตถุดิบทางการเกษตรเป็นหลัก ในขณะที่ปลายปี ๒๕๕๘ จะมีการรวมกลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สินค้าเกษตรบางชนิดไทยได้เปรียบด้านคุณภาพ มาตรฐานสินค้า แต่สินค้าเกษตรบางชนิดไม่สามารถแข่งขันได้ด้านต้นทุนการผลิต ผลผลิตต่อหน่วย และคุณภาพสินค้า ดังนั้น ไทยควรปรับเปลี่ยนจากการผลิต เพื่อขายในรูปวัตถุดิบเป็นการแปรรูปเพิ่มมูลค่าในรูปแบบเกษตรอุตสาหกรรมที่เกษตรกรมีโอกาสเป็นเจ้าของกิจการ นอกจากนั้นควรมุ่งพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันให้ได้มาตรฐาน เช่น GAP ,Q ,GMP และสินค้าเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น เนื่องจากปัจจุบันผู้บริโภคใส่ใจการบริโภคอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพและอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้น

๗) การพัฒนาการเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การทำการผลิตที่ผ่านมามุ่งการผลิตสินค้าเกษตรเชิงเดี่ยว ดำเนินการผลิตเพื่อขายสร้างรายได้เป็นหลัก ก่อให้เกิดปัญหาการทำลายทรัพยากรการผลิต เช่น คุณภาพดินและคุณภาพน้ำเพื่อการเกษตรเสื่อมโทรม ใช้สารเคมีเกษตร เพื่อเพิ่มผลผลิตมากเกินไปจนความจำเป็น ต้นทุนการผลิตสูง ขายได้ไม่คุ้มต้นทุน เกิดภาระหนี้สิน โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อย ควรมุ่งเน้นให้เกษตรกรตระหนัก เห็นความสำคัญของการทำการเกษตรในรูปแบบรักษาสสมดุลของทรัพยากรการเกษตร มีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ เช่น รูปแบบเกษตรกรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน ไร่นาสวนผสม วนเกษตรและเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น

๘) การออกกฎหมาย ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบเพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรได้อย่างยั่งยืน การพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีบางเรื่องดำเนินการด้วยการสนับสนุน ส่งเสริม ให้คำแนะนำ แต่หลายประเด็นต้องปรับโครงสร้างด้านกฎหมาย ด้วยการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่มีอยู่เดิมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนบางประเด็นต้องออกกฎหมายใหม่ให้เอื้อต่อเกษตรกร เช่น พ.ร.บ.การจัดสวัสดิการเกษตรกร, พ.ร.บ. สถาบันพัฒนาเกษตรกรกรมยั่งยืน พ.ร.บ. การส่งเสริมคุ้มครองและพัฒนาระบบเกษตรแบบพันธสัญญาที่เป็นธรรม พ.ร.บ. สิทธิชุมชนในการจัดการที่ดินและทรัพยากร และการจัดตั้งธนาคารที่ดิน เป็นต้น

๙) การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรายจน จากข้อมูลการเพาะปลูกปี ๒๕๕๔/๕๕ มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด จำนวน ๕.๙๑ ล้านครัวเรือน ในจำนวนนี้มีครัวเรือนเกษตรกรที่ยากจน มีรายได้น้อย เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล จึงควรได้รับการพัฒนา ยกระดับรายได้ สนับสนุนการประกอบอาชีพเกษตรกรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้สามารถ “อยู่รอด” พันความยากจน มีอาหารกิน “พอเพียง” โดยใช้หนี้หมด ชีวิตสบายขึ้น สุดท้าย “ยั่งยืน” มีเงินออม พัฒนาตัวเองด้วยลำแข้ง มีภูมิคุ้มกันคุกคามจากภายนอก

๑๐) การวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีทางการเกษตร งานวิจัยและพัฒนาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถด้านการแข่งขันของประเทศ จะเห็นว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว ตั้งงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนาไว้ประมาณ ร้อยละ ๕-๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ แต่งบการวิจัยของประเทศไทยโดยเฉพาะด้านการเกษตรมีต่ำกว่าร้อยละ ๐.๕ ซึ่งถือว่าน้อยมาก ดังนั้น ภาครัฐสมควรให้ความสำคัญจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยมุ่งการวิจัยและพัฒนาตามความต้องการในพื้นที่ให้เกษตรกร/องค์กรเกษตรกร มีส่วนร่วมปฏิบัติเรียนรู้จากงานวิจัยควบคู่ไปด้วย นอกจากนั้นการบูรณาการหน่วยงานจัดตั้งสถาบันวิจัยด้านการเกษตรเป็นรายภาค เพื่อเน้นวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตรเฉพาะเรื่องหรือแต่ละชนิดตามสภาพภูมิสังคม โดยวิจัยเป็นระบบครบวงจร ตั้งแต่เทคโนโลยีการผลิต การแปรรูป การตลาด อีกทั้งควรมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารงานวิจัยผ่านสื่อ IT ไปยังหมู่บ้าน/ตำบล ให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย ตลอดจนควรมีการถ่ายทอดองค์ความรู้การใช้เครื่องมือสื่อสาร เทคโนโลยีด้านการเกษตร ทันสมัยให้เกษตรกรนำไปใช้ได้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

สภาเกษตรกรแห่งชาติ กำหนดทิศทางแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกร (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) วิสัยทัศน์

“สภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นสถาบันแกนหลักประสานพัฒนาภาคเกษตรกรรม มุ่งให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็งในอาชีพ”

พันธกิจ

๑. สร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร ในการดำเนินกิจกรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและดำเนินธุรกิจให้บริการตามความต้องการของสมาชิก รวมทั้งส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กรเกษตรกรที่เข้มแข็ง
๒. ส่งเสริมให้เกษตรกรที่ยากจน/ยาก เกษตรกร มีความสามารถด้านการจัดการฟาร์มโดยยึดหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. ส่งเสริมให้มีการจัดระบบน้ำเพื่อการเกษตรอย่างพอเพียง ปรับปรุงบำรุงดิน และสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานด้านการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างทั่วถึง ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
๔. ส่งเสริมการวิจัยและการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการเกษตร ภูมิปัญญาตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่ม
๕. สร้างกลไกและผลักดันให้เกิดแหล่งตลาดสินค้าเกษตรในภูมิภาค เชื่อมโยงตลาดระดับจังหวัด อำเภอ โดยมุ่งสร้างศักยภาพด้านการจำหน่ายในประเทศและการส่งออก รวมทั้งเกษตรอุตสาหกรรม

๖. ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบในการเพิ่มสิทธิให้เกษตรกรได้รับสวัสดิการเกษตรกรโอกาสเข้าถึงและคุ้มครองสิทธิในที่ดินทำกิน ได้รับข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้ด้านการเกษตรเพื่อประกอบการตัดสินใจ และเกษตรกรในระบบเกษตรพันธะสัญญาได้รับความเป็นธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์สภาเกษตรกรแห่งชาติ

๑) สร้างระบบการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๑.๑ พัฒนาระบบการรับรู้ข้อเท็จจริงของปัญหานำปัญหาวิเคราะห์จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและเสนอหน่วยงานรวมทั้งติดตามผลการช่วยเหลือ

๑.๒ เพิ่มประสิทธิภาพพนักงานสมาชิกสภาเกษตรกรและคณะผู้ปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกรโดยรวดเร็ว

๑.๓ การใช้เทคโนโลยีเครื่องมือ อุปกรณ์ในการสำรวจจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหา

๒) พัฒนาขีดความสามารถการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมที่สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม

๒.๑ พัฒนาระบบการรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาในพื้นที่การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อจัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านการเกษตร

๒.๒ พัฒนาบุคลากรพนักงานสมาชิกสภาเกษตรกรและคณะผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรม

๒.๓ การประสานหน่วยงานและภาคีภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อน โครงการ/กิจกรรมไปสู่การปฏิบัติรวมทั้งติดตามผล

๓) การสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร องค์กรเกษตรกร ยุวเกษตรกร และเครือข่าย

๓.๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรมีองค์ความรู้ ด้านการจัดการฟาร์มสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติและแบ่งปันความรู้แก่เกษตรกรอื่น

๓.๒ ส่งเสริมให้กรรมการและพนักงานขององค์กรเกษตรกรและกลุ่มยุวเกษตรกรมีความรู้ในการจัดการองค์กรและการดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมรวมทั้งการสร้างเครือข่าย

๓.๓ ติดตามและร่วมการดำเนินงานตามนโยบายเกษตรกรรมของส่วนราชการ

๔) สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาสินค้าของเกษตรกรสู่เกษตรอุตสาหกรรม

๔.๑ การจัดตั้งและสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร องค์กรเกษตรกรรายสินค้ารวมทั้งการสร้างเครือข่าย

๔.๒ การใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรสู่การแปรรูปขึ้นต้นและ SME เกษตร

๔.๓ การพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรมขนาดใหญ่โดยการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมขั้นสูง

วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

วัตถุประสงค์

๑. กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรสามารถพัฒนาดำเนินกิจกรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและดำเนินธุรกิจอเนกประสงค์ เช่น ธุรกิจสินเชื่อ รวมซื้อ แปรรูป รวมขาย และกิจกรรมแนะนำงานฟาร์ม ให้บริการตามความต้องการของสมาชิก

๒. เกษตรกรยากจนที่มีรายได้อยู่ได้เส้นความจน มีรายได้เพิ่มขึ้นเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพ

๓. มีทรัพยากรการผลิตทางการเกษตรที่สำคัญทางเศรษฐกิจ สามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตและพัฒนาคุณภาพดินได้รับการปรับปรุงบำรุงเหมาะสมแก่การเกษตร ตลอดจนมีโอกาสเข้าถึงเครื่องจักร อุปกรณ์แปรรูป
๔. เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญทางเศรษฐกิจ สามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตและพัฒนาคุณภาพผลผลิต รวมทั้งมีการขยายปริมาณแปรรูป และเกษตรอุตสาหกรรมเพิ่มมูลค่า
๕. เพิ่มสิทธิให้เกษตรกรได้รับสวัสดิการเกษตรกร โอกาสเข้าถึงและคุ้มครองสิทธิที่ดินทำกิน รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรประกอบการตัดสินใจ รวมทั้งการมีกองทุนรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร

เป้าหมาย เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๑. กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร สามารถเพิ่มกิจกรรม/ปริมาณธุรกิจให้บริการสมาชิกได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ของปริมาณธุรกิจเดิม
๒. จำนวนเกษตรกรที่มีรายได้อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลงไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ และสัดส่วนช่องว่างระหว่างเกษตรกรกลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุดเทียบกับเกษตรกรกลุ่มที่มีรายได้สูงสุดลดลง
๓. พื้นที่เกษตรที่รับน้ำจากชลประทานมีไม่ต่ำกว่า ๖๐ ล้านไร่ หรือเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันร้อยละ ๒๐ เพิ่มเป็นร้อยละ ๔๐ นอกจากนั้นมีการเสริมแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรจากระบบน้ำใต้ดิน และสระน้ำในไร่นา รวมทั้งพื้นที่ดินได้รับการปรับปรุงคุณภาพให้เหมาะสมทำการเกษตร
๔. ร้อยละ ๗๐ ของเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการลดต้นทุนการผลิตเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพผลผลิต และการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้
๕. ร้อยละ ๖๐ ของเกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรที่ถูกต้อง รวดเร็วครอบคลุมเพื่อประกอบการตัดสินใจ ตลอดจนมีโอกาสได้รับสวัสดิการเกษตรกร การเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่ดิน และได้รับผลตอบแทนจากการขายผลผลิตที่เป็นธรรม

๑.๓ บริบทชุมชน

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร/สภาพทั่วไป ของตำบลนาชุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี

สภาพทั่วไป

ตำบลนาชุมสภาพพื้นที่ทั่วไปเป็นภูเขาสูง สลับกับที่ราบเชิงเขาและที่ราบ ลักษณะภูมิอากาศ มี ๓ ฤดูกาล คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่จะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวไร่ ข้าวเหนียวนาปี และปลูกพืชตระกูลถั่วในช่วงระหว่างการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ผลผลิต เฉลี่ย ๕๓๕ กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตข้าวไร่เฉลี่ย ๑๕๔ กิโลกรัมต่อไร่ ข้าวเหนียวนาปีเฉลี่ย ๓๘๑ กิโลกรัมต่อไร่ ประชากรส่วนใหญ่ มีรายได้ครัวเรือนตามมาตรฐานเกณฑ์ จปฐ. ปัญหาที่มากขึ้นทะเบียนไว้ส่วนใหญ่จะเป็นด้านปัญหาที่ดินทำกิน การมีเอกสารสิทธิ์ เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์

ข้อมูลทางกายภาพ

๑. ที่ตั้ง

ตำบลนาชุมเป็นหนึ่งใน ๔ ตำบลของอำเภอบ้านโคก ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดอุดรธานี ระยะห่างจากอำเภอบ้านโคก ประมาณ ๗ กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดอุดรธานี ประมาณ ๑๘๐ กิโลเมตร

๒. ขนาดพื้นที่

มีเนื้อที่ ๒๖๗.๑๗ ตารางกิโลเมตร

๓. ลักษณะที่ตั้ง

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านโคก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	สปป.ลาว (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว)
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอฟากท่า
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอน้ำปาด

๔. การคมนาคมขนส่ง

เส้นทางหลักจากหมู่บ้านสู่จังหวัด-อำเภอ	๑	สาย
เส้นทางติดต่อกับหมู่บ้านใกล้เคียง	๑	สาย
เส้นทางภายในหมู่บ้าน	๒๕	สาย

๕. สภาพภูมิประเทศ พื้นที่ในเขตตำบลนาชุม ๘๐% เป็นพื้นที่ป่าไม้และภูเขาซึ่งเป็นแหล่ง ต้นน้ำ มีลำน้ำสายหลัก คือลำน้ำซุม และมีลำน้ำแยกจากลำน้ำซุม ประมาณ ๑๐ สาขา ภูมิอากาศลักษณะร้อนชื้น แต่ในฤดูหนาวจะมีอากาศค่อนข้างหนาว ในช่วงเดือนพฤศจิกายน – มีนาคม ของทุกปี

๖. สภาพอากาศทั่วไป มีอยู่ ๓ ฤดูกาลดังนี้

ฤดูฝน	ในระหว่างเดือนมิถุนายน - ตุลาคม โดยจะมีฝนทั้งช่วงเดือนกรกฎาคม
ฤดูหนาว	ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - มกราคม โดยจะมีอากาศแห้ง / หนาวจัด
ฤดูร้อน	ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม โดยอากาศจะร้อนอบอ้าว แห้งแล้งขาดแคลนน้ำ ทางการเกษตร

สถิติปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร) ในรอบ ๑๐ ปี (๒๕๔๓ - ๒๕๕๖)*

ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รวม	เฉลี่ย
๒๕๔๓	-	-	๑๘.๐	๔๒.๐	๒๒๑.๐	๑๓๗.๒	๘๔.๕	๑๑๔.๐	๑๓๒.๒	๗๕.๕	-	-	๘๒๔.๔	๖๘.๗
๒๕๔๔	-	-	๗๕.๓	๕๓.๐	๙๖.๖	๔๘.๘	๕๑.๔	๒๑๐.๕	๓๑๕.๑	๖๐.๑	๑๖.๒	-	๙๒๗.๑	๗๗.๓
๒๕๔๕	-	-	๖๔.๒	๔๑.๑	๘๒.๐	๒๒๗.๙	๕๑.๓	๙๙.๑	๒๕๐.๐	๖๑.๑	๑๘	-	๘๙๔.๘	๗๕.๕
๒๕๔๖	-	๒.๕	๔๐.๐	๑๔๐.๑	๑๘๑.๐	๑๔๒.๐	๑๙๖.๓	๑๒๑.๒	๑๑๒.๐	๑๒.๐	๑๒.๐	-	๙๕๕.๑	๗๙.๙
๒๕๔๗	-	-	๑๘.๐	๔๒.๐	๒๒๑.๐	๑๓๗.๒	๘๔.๕	๑๑๔.๐	๑๓๒.๒	๗๕.๕	-	-	๘๒๔.๔	๖๘.๗
๒๕๔๘	-	-	-	๑๑.๓	๑๘๙.๐	๔๐.๑	๕๒.๔	๒๕๕.๐	๙๗.๖	๑๑๗.๒	๑๖.๓	-	๗๗๘.๙	๖๔.๙
๒๕๔๙	-	-	-	-	๒๐๘.๗	๑๒๙.๗	๗๓.๗	๒๖๖.๓	๒๕๐	-	-	-	๘๘๘.๔	๗๔.๐
๒๕๕๐	-	-	-	๔๑.๗	๒๑๓.๙	๑๖๙.๓	๖๐.๒	๑๒๔.๐	๖๙.๘	๑๒๐.๑	-	-	๗๙๙.๐	๖๖.๖
๒๕๕๑	๕๐.๕	๔๒.๒	๑๗.๗	๑๑๐.๒	๑๔๔.๙	๑๘๔.๒	๖๒.๔	๑๐๑.๖	๒๑.๗	๑๓๖.๓	๑๖๙.๕	-	๑,๐๔๑.๒	๘๖.๘
๒๕๕๒	-	-	๘๗.๒	๘๑.๙	๘๒.๖	๖๙.๑	๑๑๐.๕	๑๐๑.๘	๒๒๖.๙	๙๑.๑	๙.๑	-	๘๖๔.๗	๗๒.๑
๒๕๕๓	๒๓.๗	-	-	๔๙.๗	๗๖.๙	๑๘๒.๗	๒๐๔.๓	๔๔๔.๑	๑๖๘.๔	๑๕๑.๑	-	๔๕.๓	๑,๓๔๖.๒	๑๑๒.๒
๒๕๕๔	-	๑๒.๑	๑๓๔.๗	๔๐.๕	๒๔๐.๔	๑๓๗.๗	๑๒๗.๗	๒๘๖.๖	๑๖๘.๑	๑๓๓.๔	๕.๔	-	๑,๒๘๖.๖	๑๐๗.๒
๒๕๕๕	-	-	๔๔.๔	๑๑๘.๓	๒๗๓.๕									

* ข้อมูลจากสถานีอำเภอบ้านโคก อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๖

ข้อมูลด้านสังคม

๑. จำนวนหมู่บ้าน/ประชากร/ครัวเรือน/แรงงาน

มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๓,๒๙๙ คน ๑,๒๔๐ ครัวเรือน

แยกเป็น ชาย ๑,๗๐๙ คน หญิง ๑,๕๙๐ คน แยกตามกลุ่มหมู่บ้าน ดังนี้

หมู่	ชื่อบ้าน	จำนวนประชากร			ครัวเรือน ราษฎร	ครัวเรือน เกษตรกร	ผู้นำชุมชน
		ชาย	หญิง	รวม			
๑	บ้านนาชุม	๑๗๔	๑๖๗	๓๔๑	๑๑๐	๗๖	นายเรียม คำปลั่ง ผู้ใหญ่บ้าน
๒	บ้านห้วยเหล่า	๔๓๓	๓๕๔	๗๘๗	๓๓๙	๑๘๖	นายมงคล บัวคำ ผู้ใหญ่บ้าน
๓	บ้านม่วงชุม	๓๗๗	๓๕๐	๗๒๗	๒๔๑	๑๘๒	นายอภิรักษ์ อินอ่อน กำนัน
๔	บ้านสุขุมข้าม	๒๓๐	๒๓๓	๔๖๓	๑๖๙	๑๒๘	นายสถิติ ขันดีต่อ ผู้ใหญ่บ้าน
๕	บ้านนาบัว	๑๕๒	๑๗๘	๓๓๐	๑๔๒	๗๙	นายศักรินทร์ ดวงสุภา ผู้ใหญ่บ้าน
๖	บ้านห้วยไคร้	๒๒๓	๒๑๐	๔๓๓	๑๔๑	๙๗	นายยุทธนา สุขเพียง ผู้ใหญ่บ้าน
๗	บ้านโพธิ์นาง- ปางควาย	๑๒๐	๙๘	๒๑๘	๙๘	๖๒	นายเจริญ ปาติ ผู้ใหญ่บ้าน
รวม		๑,๗๐๙	๑,๕๙๐	๓,๒๙๙	๑,๒๔๐	๘๑๐	

๒. สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัด/สำนักสงฆ์ ๗ แห่ง

๓. การสาธารณสุข

- มีโรงพยาบาลสุขภาพชุมชน ๒ แห่ง ไม่มี สถานพยาบาลเอกชน ร้านขายยาแผนปัจจุบัน

๔. กลุ่ม/องค์กรชุมชน

ชื่อกลุ่ม/องค์กร	กิจกรรม	ปีที่ก่อตั้ง	จำนวนสมาชิก	เงินหมุนเวียน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ม.๑	แปรรูปและถนอมอาหาร	๒๕๔๔	๗๒	๑๐๐,๐๐๐
กลุ่มสตรีทอผ้า	การทอผ้า	๒๕๔๕	๓๐	๑๐๐,๐๐๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ม.๒	แปรรูปและถนอมอาหาร	๒๕๔๕	๕๐	๑๐๐,๐๐๐
กองทุนเงินล้าน	การใช้เงินหมุนเวียน	๒๕๔๕	๑๐๘	๑,๐๐๐,๐๐๐
กลุ่มสตรีทอผ้า	การทอผ้าเป็นจำหน่าย	๒๕๔๓	๓๐	๓๐,๐๐๐
กลุ่มออมทรัพย์	การออมทรัพย์เป็นเป็นแหล่งเงินทุน	๒๕๔๕	๑๐๘	๒๐๐,๐๐๐
กลุ่ม อสม.	จัดการเรื่องสาธารณสุข	๒๕๒๒	๑๐	๑๒,๐๐๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ม.๔	การแปรรูปอาหาร	๒๕๔๐	๓๐	๓๐,๐๐๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ม.๕	การทำขนม	๒๕๔๔	๑๕	๒๐,๐๐๐
กองทุนเงินล้าน	เงินทุนหมุนเวียน	๒๕๔๕	๑๒๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
กลุ่มสตรีทอผ้า	การทอผ้าเป็นจำหน่าย	๒๕๔๒	๕๐	๓๐,๐๐๐
กองทุนเงินล้าน	เงินทุนหมุนเวียน	๒๕๔๔	๗๘	๑,๐๐๐,๐๐๐
กลุ่มสตรีทอผ้า	การทอผ้าเป็นจำหน่าย	๒๕๓๕	๖๐	๕๖,๐๐๐
กลุ่มออมทรัพย์	การออมเพื่อการใช้จ่าย	๒๕๒๐	๙๖	๔๐,๐๐๐
กลุ่มเลี้ยงโค	รวมกลุ่มเลี้ยงโค	๒๕๔๔	๒๕	๕๐,๐๐๐
กลุ่มน้ำประปา ม.๖	การใช้น้ำ	๒๕๓๕	๑๘	๑,๐๐๐

ด้านการศึกษา

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๕ แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยเหล่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดห้วยเหล่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดนาชุม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านม่วงชุม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสุขข้าม
- โรงเรียนประถมศึกษา ๔ แห่ง โรงเรียนบ้านนาบัว โรงเรียนวัดนาชุม โรงเรียนบ้านม่วงชุม โรงเรียนบ้านสุขข้าม
- ไม่มีโรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนอาชีวศึกษา โรงเรียนหรือสถาบันขั้นสูง
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน/ห้องสมุดประชาชน ๗ แห่ง

ด้านการประกอบอาชีพ

ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร ได้แก่ ทำนา ทำไร่ ทำสวน

- พื้นที่ตำบลทั้งหมด ๖๙,๑๔๒ ไร่
- พื้นที่การเกษตร ๒๒,๓๙๐ ไร่
- พื้นที่อยู่อาศัย ๑,๙๗๐ ไร่

ด้านการถือครองที่ดิน ส่วนใหญ่พื้นที่หมู่บ้านเป็น เขต สปก. และพื้นที่ป่าสงวน

การแบ่งเขตปกครองของตำบล แบ่งออกเป็น ๗ หมู่ ได้แก่

๑. หมู่ที่ ๑ บ้านนาชุม
๒. หมู่ที่ ๒ บ้านห้วยเหล่า
๓. หมู่ที่ ๓ บ้านม่วงชุม
๔. หมู่ที่ ๔ บ้านสุขข้าม
๕. หมู่ที่ ๕ บ้านนาบัว
๖. หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยไคร้
๗. หมู่ที่ ๗ บ้านโนนหญ้านาง - ปางควาย

หน่วยธุรกิจในตำบล

ธนาคาร	-	แห่ง
ปั้มน้ำมันและก๊าซ	๑๑	แห่ง
โรงงานอุตสาหกรรม	-	แห่ง
โรงสี	๘	แห่ง

ด้านการคมนาคม

มีถนนสายหลัก ๑ สาย คือถนนสายบ้านโคก - ห้วยมุ่น เป็นทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๑๒๖๘ ถนนที่ใช้สัญจรภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาขุมมีทั้งถนนลาดยาง ถนนคอนกรีต และถนนลูกรัง

การโทรคมนาคม

มีโทรศัพท์สาธารณะ จำนวน ๑๔ แห่ง

การไฟฟ้า

สามารถเข้าถึงทุกครัวเรือน ราษฎรมีไฟฟ้าใช้ร้อยละ ๑๐๐

แหล่งน้ำธรรมชาติ

ลำน้ำ, ลำห้วย	๒๘	สาย
บึง, หนอง และอื่น ๆ	๑๒	แห่ง

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

ฝาย	๒๖	แห่ง
บ่อน้ำตื้น	๖๐	แห่ง
บ่อน้ำตื้นสาธารณะ	๓	แห่ง
อื่น ๆ (ประปาหมู่บ้าน)	๑๕	แห่ง

ทรัพยากรธรรมชาติ

ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาขุม ทรัพยากรธรรมชาติ ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้

ลักษณะทางธรณีวิทยาของหมู่บ้าน

พบว่าในตำบลนาขุมจะมีชุดดินทั้งหมด ๑๕ ชุดดิน ดังแสดงในตาราง

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่(ไร่)	กลุ่มชุดดิน	พื้นที่(ไร่)
กลุ่มชุดดินที่_๗	๓๙๕.๓๘	กลุ่มชุดดินที่_๔๐	๒๐๕.๑๘
กลุ่มชุดดินที่_๑๘	๑,๑๕๓.๘๐	กลุ่มชุดดินที่_๔๗C	๘,๓๓๗.๐๘
กลุ่มชุดดินที่_๒๙B	๑,๔๓๙.๑๓	กลุ่มชุดดินที่_๔๗D	๑๐,๐๔๕.๓๕
กลุ่มชุดดินที่_๒๙C	๖,๑๘๘.๓๕	กลุ่มชุดดินที่_๔๘B	๔,๐๔๑.๐๕
กลุ่มชุดดินที่_๓๑B	๕๘๗.๓๕	กลุ่มชุดดินที่_๔๘C	๔,๐๕๕.๘๕
กลุ่มชุดดินที่_๓๕	๕๖๑.๙๒	กลุ่มชุดดินที่_๔๘D	๓,๔๒๖.๖๓
กลุ่มชุดดินที่_๓๕B	๔๒๖.๐๐	กลุ่มชุดดินที่_๖๒	๔๙,๙๖๑.๑๒
กลุ่มชุดดินที่_๓๘	๑๗๖.๑๙		
		รวมพื้นที่	๙๑,๐๐๐.๓๙

รายการ	หมู่ที่ / ตัว							
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	รวม
โค	๒๔๙	๔๒๐	๓๗๒	-	๒๙๑	๔๑๑	๒๒๓	๑,๙๖๖
กระบือ	๒๖๕	๑๑	๓๔๘	๔๖	๘๔	๒๐๗	๒๑	๙๘๒
สุกร	๓๐	๓	๑๐	-	-	๙๖	๒	๑๔๑
ไก่	๘๙๕	๑,๓๖๔	๓,๙๐๐	๑,๓๑๐	๑,๑๘๖	๒,๔๖๕	๗๗๗	๑๑,๘๙๗
เป็ด	๔๗	๔๒	๑๑๕	-	๑๖	๒๒	๑๑	๒๕๓

๓. ข้อมูลสถานะการผลิต ด้านประมง

รายการ	หมู่ที่ / บ่อ							
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	รวม
ปลานิล	๖๗	๒๖	๑๓๓	๒๑	๒๐	๑๙	-	๒๘๖
ปลาดุก	๓	๒	๑	๗	๑	๑	-	๑๕
ปลายี่สกเทศ	-	๓	๙	๓	๓	๔	-	๒๒
ปลาไน	๒	๔	๑๓	๔	๒	๒	-	๒๗
ปลาตะเพียน	๔	๗	๑๘	๘	๔	๘	-	๔๙

๔. ปฏิทินกิจกรรมในการดูแลการปลูกพืช

ชนิดพืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวโพด				←				→				
ข้าวนาปี					←							→
ถั่วเหลือง								←	→			
ถั่วเขียว								←	→			
มะขามหวาน	←											→
มะม่วง	←											→
ลำไย	←											→

ระบบการปลูกพืช

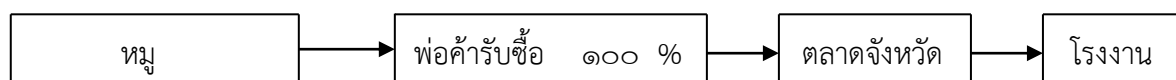
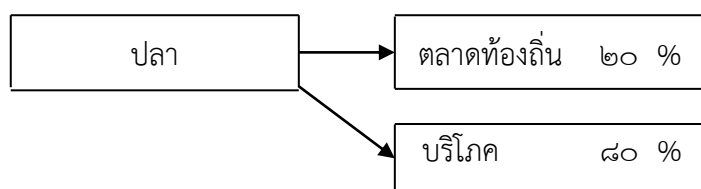
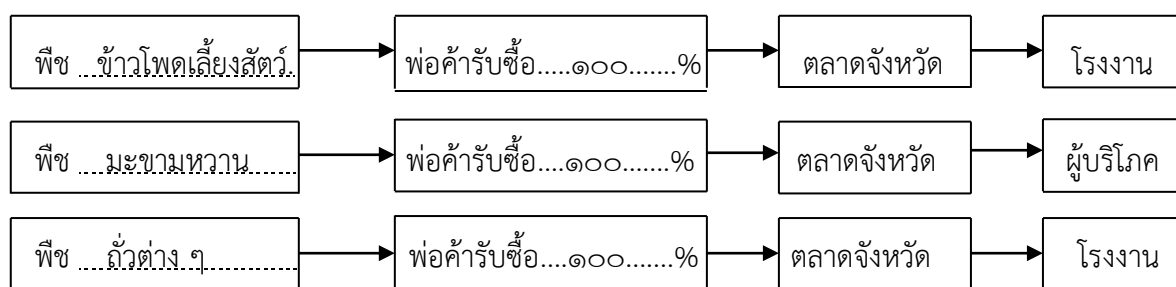
ระบบที่	สภาพพื้นที่	การจัดระบบพืชเหลื่อมฤดู	ระบบการปลูกพืชสลับ/แซม
๑	ที่ลุ่ม	๑.๑ ข้าวนาปี ๑.๒ ถั่วเขียวผิวน้ำ ๑.๓ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	-มะขามหวาน -ถั่วเหลือง -ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๒	ที่ดอน	๒.๑ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๒.๒ ถั่วเหลือง ๒.๓ ถั่วเขียวผิวน้ำ	-ถั่วลิสง

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ต้นทุนการผลิตต่อไร่ของพืชแต่ละชนิด (บาท)

พืช	เตรียมดิน	พันธุ์	ปุ๋ย	ยาเคมี	น้ำ	เก็บเกี่ยว	ขนส่ง	อื่น ๆ	รวม
ข้าวโพด	๓๕๐	๔๘๕	๕๐๐	๓๐๐	๙๐	๕๐๐	๑๐๐	-	๒,๓๒๕
ข้าวนา	๓๕๐	๑๕๐	๒๑๐	๒๐๐	๑๐๐	๕๐๐	๑๐๐	-	๑,๖๑๐
ถั่วเหลือง	๓๕๐	๓๐๐	๑๕๐	๓๕	-	๒๕๐	๕๐	-	๑,๑๓๕
ถั่วเขียว	๓๕๐	๑๕๐	๑๕๐	๓๕	-	๒๕๐	๕๐	-	๙๘๕

การตลาดสินค้าการเกษตรที่สำคัญ

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สภาพปัญหา

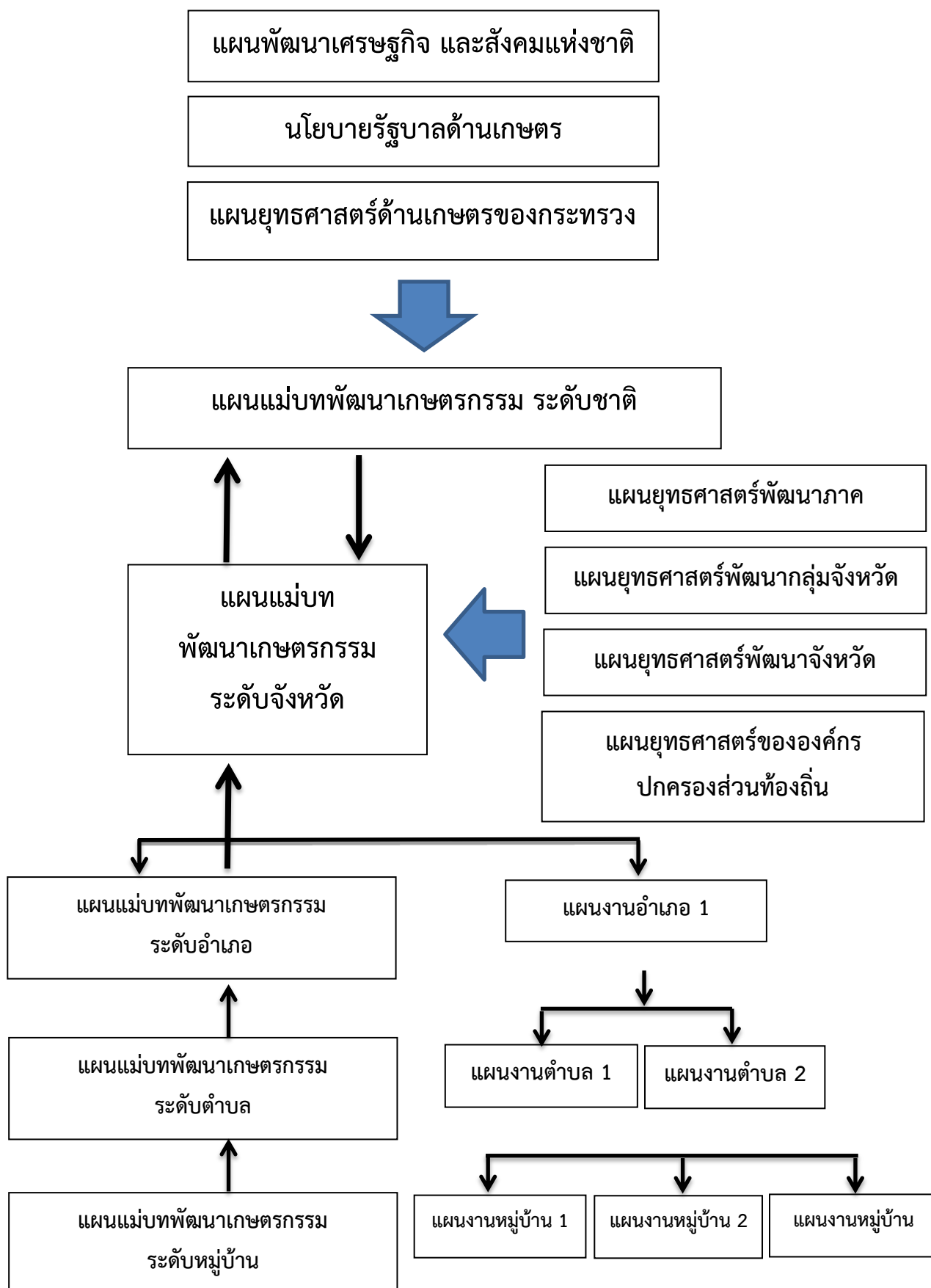
๒.๑ สรุปความสัมพันธ์ของแผนฯ แต่ละระดับ

๒.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

๒.๓ สรุปประเด็นปัญหา/ความต้องการ/แนวทางการพัฒนาระดับตำบล

บทที่ ๒ การเคราะห์สภาพปัญหา

๒.๑ สรุปความสัมพันธ์ของแผนฯ แต่ละระดับ

๒.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

- การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (SWOT Analysis) จังหวัดอุดรธานี

จุดแข็ง (Strengths)

๑. มีเขื่อนสิริกิติ์เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และเป็นแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าสำคัญของประเทศโดยมีแม่น้ำน่านเป็นแม่น้ำสายหลักของจังหวัด
๒. เป็นแหล่งปลูกผลไม้และมีผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลายตลอดปี
๓. มีจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ที่เป็นประตูเชื่อมการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน
๔. มีพื้นที่ป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์มีคุณค่าทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม
๕. มีสถานีรถไฟและมีศูนย์ซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลรถไฟที่ใหญ่ที่สุดในภาคเหนือ
๖. มีแหล่งแร่เหล็กน้ำพี้ที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ

จุดอ่อน (Weaknesses)

๑. ระบบชลประทานยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ทางการเกษตร
๒. เกษตรกรใช้สารเคมีมากทำให้ดินเสื่อมสภาพ
๓. ขาดตลาดกลางพืชผลทางการเกษตรที่ครบวงจร
๔. โครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณสุขบุคลากรทางการแพทย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบน้ำประปายังไม่ครอบคลุมทั่วถึง และชำรุดทรุดโทรม
๕. การท่องเที่ยวยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างครบวงจรและเชื่อมโยงกับจังหวัดใกล้เคียง
๖. การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมเกษตรยังมีน้อย
๗. มีบางพื้นที่ที่เป็นพื้นที่เสี่ยงภัย และอาจเกิดอุทกภัยและดินโคลนถล่ม

โอกาส (Opportunities)

๑. นโยบายรัฐบาลสนับสนุนให้จังหวัดมีงบประมาณแก้ไขปัญหาได้มากขึ้น
๒. นโยบายในการส่งเสริมการค้าชายแดน และการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน
๓. การพัฒนาเส้นทางเศรษฐกิจเชื่อมโยงตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor) (แม่สอด-ภูคู้) และระเบียงเศรษฐกิจจากเชียงใหม่-ภูคู้ (บ้านโคก) -เวียงจันทน์
๔. เป็นจุดเชื่อมภาคเหนือตอนบนกับภาคเหนือตอนล่างและภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ใกล้และสะดวกมาก
๕. การพัฒนารถไฟทางคู่ของรัฐบาลผ่านจังหวัดอุดรธานี
๖. รัฐบาลมีนโยบาย Zoning พื้นที่การเกษตร ทำให้เกิดความชัดเจนในการพัฒนาเศรษฐกิจ

ภัยคุกคาม (Threats)

๑. การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ทำให้เกิดภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมหรือคาดการณ์ได้แน่นอน
๒. ปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้นทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นและความสามารถในการแข่งขันลดลง
๓. ระบบการใช้ชีวิตแบบบริโภคนิยมการรับข้อมูลผ่านสื่อต่างๆมีผลต่อค่านิยมและพฤติกรรมทางโดยเฉพาะเยาวชน
๔. การแข่งขันด้านการท่องเที่ยวระดับประเทศ และระดับภูมิภาคมีเพิ่มมากขึ้นทำให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกมากมาย

๒.๓ ผลการวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(SWOT Analysis) ของตำบลนาชุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี

จุดแข็ง (Strengths)

- มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน
- มีการกลุ่มในการดำเนินกิจกรรมภายในชุมชน เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มอาชีพ
- อากาศดี
- มีสวนมะขามหวานที่รสชาติดี
- ป่าไม้อุดมสมบูรณ์
- มีอ่างเก็บน้ำ
- มีวัดเก่าแก่อายุกว่า ๓๐๐ ปี โรงพยาบาลสุขภาพชุมชน สถานีตำรวจ
- มีวัฒนธรรมดั้งเดิม ประเพณีดั้งเดิม (แต่เริ่มเลือนหายไป) เช่น การสู่ขวัญ การแห่นางด้ง แห่นางแมว ทำบุญกองข้าว ฯลฯ
- เป็นชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง
- มีโรงสุรากลั่นชุมชนเพิ่มรายได้ให้ผู้ผลิต

จุดอ่อน (Weaknesses)

- ที่ดินทำกินไม่มีเอกสารสิทธิ์
- แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรมีไม่เพียงพอ
- ต้นทุนการผลิตสูง
- ขาดแหล่งเงินทุน
- ขาดความรู้ด้านปศุสัตว์
- ขาดความรู้ด้านประมง
- ขาดเมล็ดพืชพันธุ์ดี
- ขาดความรู้ด้านเทคโนโลยี
- ไม่มีตลาดกลางทางในการรับซื้อผลผลิต
- ห่างไกลตัวจังหวัด
- มีโรงเหล้าชุมชน ทำให้เกิดการมั่วสุม
- ขาดความรู้ด้านการตลาด ไม่มีตลาดการค้าในชุมชน
- ขาดความสามัคคี
- ขาดฝีมือแรงงาน มีวัดฤดูบิณฑบาต แต่มีคนทำเป็นน้อย
- ขาดการส่งเสริมที่ดีจากภาครัฐ ภาครัฐไม่ค่อยดูแล
- ปลุกพืชชนิดเดียวติดต่อกันนาน
- ค่าแรงงานสูง
- ขาดการรวมกลุ่มขายสินค้า ต่างคนต่างขาย ทำให้ราคาผลผลิตตกต่ำ

โอกาส (Opportunities)

- สามารถขยายตลาดการค้าทางการเกษตรออกต่างประเทศ
- มีความหลากหลายทางด้านการประกอบอาชีพ
- เจ้าหน้าที่ภาครัฐเข้ามาสนับสนุนกิจกรรมบางกิจกรรม
- มีโครงการจากภาครัฐ SML กองทุนหมู่บ้าน กขคจ. อพป. กนช.
- มีสหกรณ์การเกษตร และ ธกส. เป็นแหล่งเงินทุน

อุปสรรค (Threats)

- ขาดความต่อเนื่องของภาครัฐ
- ต้นทุนและปัจจัยการผลิตด้านการเกษตรมีราคาสูง
- ห่างไกลตลาด
- ห่างไกลความเจริญ การเดินทางลำบาก
- คนซื้อสินค้าน้อย
- พ่อค้าคนกลางกดราคา

สภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี

กำหนดแนวทางการพัฒนาการเกษตร ตาม พ.ร.บ.สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓ หมวด ๕ มาตรา ๔๑ ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งเชื่อมโยงกับแผนแม่บทระดับจังหวัด ต้องมีสาระสำคัญดังนี้

- ๑) การรวมกลุ่ม (การพัฒนาศักยภาพ การส่งเสริม และการสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร องค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และยุวเกษตรกร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง)
- ๒) ดินทำกิน (การส่งเสริม การพัฒนาการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมและการแก้ไขปัญหาดินและที่ดินโดยส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกรให้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมของตนอย่างทั่วถึง)
- ๓) ด้านราคาผลผลิต (การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรม โดยคำนึงถึงการส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด)
- ๔) ด้านชลประทาน (การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม)
- ๕) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ (การอนุรักษ์ ป่าไม้และพื้นที่ป่าและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการเกษตร)
- ๖) ด้านการศึกษาวิจัย (การค้นคว้า วิจัยและพัฒนาภูมิปัญญา พันธุ์กรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น นวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสม และการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการค้นคว้า วิจัย และพัฒนาเพื่อประโยชน์ทางเกษตรกรรม และเกษตรอุตสาหกรรม)
- ๗) ด้านแหล่งเงินทุน(การเสนอแนะแนวทางในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร)

๘) ด้านสิทธิเกษตรกร (การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกร และการเพิ่มประสิทธิภาพและบทบาทของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการทำกินและการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ)

๙) ด้านเครือข่ายองค์กรเกษตรกร(การสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร เชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาดและการบริโภคเพื่อการยังชีพระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรกับภาครัฐและภาคเอกชน)

๑๐) ด้านการถ่ายทอดความรู้ (การสนับสนุน ส่งเสริมให้การศึกษา อบรม ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านเกษตรกรรม และการจัดการแก่เกษตรกร และยุวเกษตรกร)

๑๑) ด้านการบริหารจัดการกองทุนอย่างครบวงจร (การปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรที่มีอยู่ให้สามารถรองรับการช่วยเหลือเกษตรกรอย่างครบวงจรและลดการซ้ำซ้อน รวมถึงการจัดตั้งกองทุนเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

๒.๔ สรุปประเด็นปัญหา/ความต้องการ/แนวทางการพัฒนาระดับตำบล : ปัญหาหลัก ๕ เรื่องของตำบลนาชุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี

ที่	ประเด็นปัญหา	สภาพปัญหา	การแก้ไขปัญหา	แนวทางการพัฒนา
๑	ปัญหาสวัสดิการ สิทธิเกษตรกร การไม่ได้รับความเป็นธรรม	- สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลไม่เท่าเทียมกัน	- รัฐบาลจัดสรรงบประมาณ กำหนดนโยบายด้าน การรักษาพยาบาลที่เท่าเทียม - จัดตั้งกองทุนสวัสดิการให้เกษตรกร	๑) ให้ภาครัฐมีนโยบายในด้านสวัสดิการ รักษาสุขภาพให้เท่าเทียมกัน
๒.	ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร - หนี้สินในระบบ - หนี้สินนอกระบบ	- เกษตรกรกู้ยืมเพื่อยังชีพ - แหล่งเงินทุนหนี้สินจาก ธ.ก.ส. สหกรณ์ การเกษตร กองทุนหมู่บ้าน กองทุนเงินล้าน ธนาคารต่างๆ - เกิดภัยพิบัติ ภัยแล้ง ไม่สามารถทำการเกษตรได้ ผลผลิตทางการเกษตรไม่ดี ทำให้รายได้ลดน้อยลง จึงไม่สามารถชำระหนี้สิน ดอกเบี้ยไม่ได้	- ช่วยเหลือเกษตรกรให้ปลดหนี้ - โครงการพักชำระหนี้ ๕ ปี - สถาบันการเงินมีโครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ - เข้าสู่โครงการฟื้นฟูฯ - สถาบันการเงินลดเงื่อนไขการกู้ยืม - ส่งเสริมอาชีพเสริมเพิ่มรายได้	๑) ให้รัฐมีนโยบายช่วยเหลือเกษตรกรหรือ สร้างรายได้เพิ่มให้เกษตรกร
๓.	ปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร - ซ่อมแซมแหล่งน้ำเดิม - พัฒนาให้ดีกว่าเดิม - ก่อสร้างใหม่	- อ่างเก็บน้ำห้วยม่วง ม.๑,๓ ตื่นเงิน - อ่างเก็บน้ำห้วยเหล่า/ห้วยยาง ม.๒ พื้นที่ ๗๐ ไร่ ตื่นเงิน - อ่างเก็บน้ำห้วยไคร้ ม.๑ ตื่นเงิน - ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยมะหุง พื้นที่ ๔๐ ไร่	- สนับสนุนงบประมาณดำเนินการขุดลอกห้วย และ ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ	๑) รัฐจัดสรรงบประมาณดำเนินการ
๔.	ปัญหาที่ดินทำกิน	- ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ในพื้นที่ ม.๑-๗ เคยได้เอกสารสิทธิ์ สทก. แต่กรมป่าไม้ยกเลิกไปแล้ว	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านที่ดินบูรณาการ ดำเนินการ	๑) รัฐกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเรื่องที่ดิน และจัดสรรที่ดินทำกิน

ที่	ประเด็นปัญหา	สภาพปัญหา	การแก้ไขปัญหา	แนวทางการพัฒนา
๕.	ปัญหาราคาสินค้าเกษตร - ชนิดพืช : ข้าวโพดเลี้ยง สัตว์/ยางพารา	- ราคาไม่แน่นอน ราคาตกต่ำ - ต้นทุนการผลิตสูง ปุ๋ย ยารักษาโรคมีราคาแพง ค่าแรงงานสูง - พ่อค้ากดราคารับซื้อผลผลิต	- จัดหาพันธุ์พืชราคาถูที่มีคุณภาพ - กำหนดราคาขายเพิ่มขึ้น - ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต - ส่งเสริมปรับเปลี่ยนปลูกพืชชนิดอื่นที่เหมาะสม กับพื้นที่ เช่น ถั่วลิสง สับปะรด สนับสนุนพันธุ์ให้ ความรู้ หาช่องทางการจำหน่าย	๑) ให้ภาครัฐออกนโยบายมาควบคุมดูแล ผู้ประกอบการ ไม่ให้ใช้กลอุบาย ในการเอาเปรียบเกษตรกร ๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการลดต้นทุนการ ผลิต จัดหาพันธุ์พืชที่มีคุณภาพ ราคาถูก ผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น ๓) ส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการ ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชที่เหมาะสมกับ สภาพพื้นที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น

บทที่ ๓ การขับเคลื่อนแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลนาชุม สู่การปฏิบัติ

- ๓.๑ ยุทธศาสตร์สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
- ๓.๒ ยุทธศาสตร์จังหวัดอุดรดิตถ์ และยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑
(๕ จังหวัด ได้แก่ พิษณุโลก อุดรดิตถ์ สุโขทัย ตาก และเพชรบูรณ์)
- ๓.๓ แนวทางดำเนินการโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลเป็นเกษตร
อุตสาหกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๓.๔ สรุปโครงการนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหา ๕ เรื่องหลักของตำบล
นาชุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรดิตถ์

บทที่ ๓

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลนาขุม (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) สู่การปฏิบัติ

๓.๑ ยุทธศาสตร์สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

วิสัยทัศน์ “ สภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นสถาบันแกนหลักประสานพัฒนาภาคเกษตรกรรม มุ่งให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรรมมีความเข้มแข็งในอาชีพ ”

ยุทธศาสตร์สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๑) สร้างระบบการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

๑.๑ พัฒนาระบบการรับรู้ข้อเท็จจริงของปัญหามาวิเคราะห์จัดทำข้อมูลเชิงนโยบายและเสนอหน่วยงานรวมทั้งติดตามผลการช่วยเหลือ

๑.๒ เพิ่มประสิทธิภาพพนักงานสมาชิกเกษตรกรและคณะผู้ปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกรโดยรวดเร็ว

๑.๓ การใช้เทคโนโลยีเครื่องมือ อุปกรณ์ในการสำรวจจัดเก็บ และประมวลผลข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหา

๒) พัฒนาขีดความสามารถการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมที่สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม

กลยุทธ์

๒.๑ พัฒนาระบบการรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาในพื้นที่การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อจัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านการเกษตร

๒.๒ พัฒนาบุคลากรพนักงานสมาชิกสภาเกษตรกรและคณะผู้ปฏิบัติงาน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรม

๒.๓ การประสานหน่วยงานและภาคีภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมไปสู่การปฏิบัติรวมทั้งติดตามผล

๓) การสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร องค์กรเกษตรกร ยุวเกษตรกร และเครือข่าย

กลยุทธ์

๓.๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรมีองค์ความรู้ ด้านการจัดการฟาร์มสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติและแบ่งปันความรู้แก่เกษตรกรอื่น

๓.๒ ส่งเสริมให้กรรมการและพนักงานขององค์กรเกษตรกรและกลุ่มยุวเกษตรกรมีความรู้ในการจัดการองค์กรและการดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมรวมทั้งการสร้างเครือข่าย

๓.๓ ติดตามและร่วมการดำเนินงานตามนโยบายเกษตรกรรมของส่วนราชการและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

๔) สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาสินค้าของเกษตรกรสู่เกษตรอุตสาหกรรม

กลยุทธ์

๔.๑ การจัดตั้งและสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร องค์กรเกษตรกรรายสินค้ารวมทั้งการสร้างเครือข่าย

๔.๒ การใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรสู่การแปรรูปขั้นต้นและ SME เกษตร

๔.๓ การพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ โดยการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมขั้นสูง

๓.๒ ยุทธศาสตร์จังหวัดอุดรดิตถ์ และยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ (๕ จังหวัด ได้แก่ พิชญ์โลก อุดรดิตถ์ สุโขทัย ตาก และเพชรบูรณ์)

- คำขวัญจังหวัดอุดรดิตถ์

“ เหล็กน้ำพี้ลือเลื่อง เมืองกลางสาธขวาน บ้านพระยาพิชัยดาบหัก ถิ่นสักใหญ่ของโลก ”

- วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดอุดรดิตถ์

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เมืองแห่งคุณภาพชีวิต

ผลผลิตปลอดภัย

สืบสานวัฒนธรรมไทย

ก้าวไกลสัมพันธ์เพื่อนบ้านยั่งยืน”

เป้าประสงค์ (Objective) :

๑. ประชาชนและชุมชนมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพมีชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง การปกครองอย่างมีคุณภาพ

๒. ผลผลิตด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้าผลิตภัณฑ์ OTOP มีคุณภาพ ปลอดภัยและมีระบบการตลาดที่ดี

๓. เป็นดินแดนแห่งความสงบสุข มีศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม มีจริยธรรม และเป็นเมืองที่น่าอยู่

๔. มีการพัฒนาที่ยั่งยืน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์และพลังงานที่เพียงพอ

๕. จุดผ่านแดนถาวรภูคู้ มีศักยภาพการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และความสัมพันธ์อันดี ทั้งภายใน และระหว่างประเทศสูงขึ้น

พันธกิจ (Mission) :

๑. พัฒนาให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ เด็ก มีความรู้ คู่คุณธรรม มีวินัย มีศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม และมีการสืบสานต่อไป มีความมั่นคงและยั่งยืนในการดำรงชีวิต

๒. ส่งเสริม พัฒนา ผลผลิตด้านการเกษตรกรรม อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้า OTOP ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพปลอดภัย และมีระบบการตลาดที่ดี

๓. ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครองและความสมัครสมานสามัคคีของประชาชน

๔. พัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แหล่งน้ำ และพลังงาน

๕. ส่งเสริมพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ และการค้าการลงทุนการท่องเที่ยวและความสัมพันธ์ที่ดีทั้งภายใน และระหว่างประเทศ

- ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดอุดรดิตถ์ :

เสริมสร้างบ้านเมืองให้น่าอยู่ ชุมชนและครอบครัวเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี

กลยุทธ์ :-

๑.๑ พัฒนาและปรับปรุง โครงข่ายคมนาคมผังเมืองทุกระดับ ระบบสาธารณสุขโรค และสาธารณสุขการตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานให้ทั่วถึงและเชื่อมโยงกับจังหวัดและประเทศอื่น และรองรับการ พัฒนาระบบขนส่งทางรางของรัฐบาล

๑.๒ เพิ่มศักยภาพบุคลากรและระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ให้สะอาด โปร่งใสตรวจสอบได้และ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

๑.๓ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์บนพื้นฐานความเสมอภาค และเท่าเทียมโดยการสร้างโอกาสยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อผลสัมฤทธิ์ด้านคุณภาพและการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกสถาบันการศึกษา ตลอดจนเปิดโอกาสในการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตและเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศได้อย่างกว้างขวางถูกต้องเป็นธรรมและรวดเร็ว

๑.๔ พัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทุกเพศทุกวัยส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานให้มีงานทำ มีหลักประกันที่มั่นคงในชีวิต ส่งเสริมบริการสาธารณสุข สุขอนามัย สร้าง ภูมิคุ้มกันทางสังคม และส่งเสริมการกีฬา

๑.๕ เสริมสร้างสถาบันครอบครัวและชุมชนให้มีความมั่นคงเข้มแข็ง ปลอดภัย เสพติด มีความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๑.๕ ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในการร่วมกันพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสมานฉันท์ และความมั่นคงภายในและชายแดน การบริหาร วิกฤติการณ์ด้านสาธารณสุข และภัยพิบัติต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. พัฒนาภาคเกษตรกรรมอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน และมีการบริหารจัดการด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ :-

๒.๑ ส่งเสริม พัฒนาระบบการผลิต ภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่า โดยมุ่งพัฒนาผลผลิตที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และปลอดภัยต่อผู้บริโภค

๒.๒ ส่งเสริมพัฒนาการปลูกพืช ด้วยระบบโซนนิ่งภาคการเกษตรการพัฒนาปศุสัตว์และประมงที่สอดคล้องกับการตลาด โดยส่งเสริมการลงทุนการผลิต เพิ่มรายได้ในภาคการเกษตร

๒.๓ เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการให้กับภาคเกษตร สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการ ตลอดจนการส่งเสริมกลุ่ม OTOP กลุ่มธุรกิจ ผู้ประกอบการ SMEs ให้มีความเข้มแข็ง

๒.๔ ส่งเสริมการศึกษาการวิจัย การสร้างนวัตกรรม และการบริหารจัดการตลาดสินค้าเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการแปรรูป และผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพและปลอดภัยตรงความต้องการของตลาดและเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว

๓. พัฒนาทุนทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ :-

๓.๑ ทำนุบำรุง รักษา และสืบทอด ศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น โดยการเชื่อมโยงกับการพัฒนาทางสังคมการท่องเที่ยว และเศรษฐกิจให้เป็นเมือง ๓ วัฒนธรรมที่มีเสน่ห์ยิ่งขึ้น

๓.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าบริการ การประกอบอาชีพ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการมีรายได้

๓.๓ ส่งเสริมเชื่อมโยงเส้นทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวกับเพื่อนบ้านทั้งภายในและต่างประเทศ

๓.๔ พัฒนาการท่องเที่ยวทุกด้าน ทุกพื้นที่ โดยเน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีอัตลักษณ์ และศักยภาพสูง

๔.อนุรักษ์ ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและแหล่งน้ำ และส่งเสริมพัฒนาพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ :-

๔.๑ การสร้างสมดุลการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ พร้อมกับการอนุรักษ์ พัฒนา ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การป้องกันตลิ่งพังทลาย การพัฒนาแหล่งน้ำการบริหาร จัดการน้ำอย่างบูรณาการเป็นระบบและคุ้มค่าและสนับสนุนขยายผลโครงการตามแนวพระราชดำริ

๔.๒ กระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ของประชาชนให้เพียงพอแก่การอยู่อาศัยและการเกษตรกรรม โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทาง ธรรมชาติวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น อย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม

๔.๓ ส่งเสริมพัฒนาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของเมืองและท้องถิ่นภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชนอย่าง มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เพื่อประโยชน์ในการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่าง ยั่งยืน และสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔.๔ ส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตลอดจนควบคุมและกำจัด ภาวะมลพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิการและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

๔.๕ ส่งเสริม สนับสนุน การอนุรักษ์พลังงานและการบริหารจัดการด้านพลังงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุดทั้งในภาครัฐและเอกชนอย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน

๕. เพิ่มศักยภาพ การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน

กลยุทธ์ :-

๕.๑ พัฒนาจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ ในทุกด้านเพื่อให้เป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้านและประเทศอื่นๆ ที่สำคัญของประเทศไทย เพื่รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๕.๒ พัฒนาสัมพันธ์ไมตรีและความร่วมมือกับจังหวัดทั้งภายในและระหว่างประเทศ และพัฒนาการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมอันดีระหว่างกันอย่างยั่งยืน

๕.๓ พัฒนาความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ พัฒนาเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจชายแดน และระบบ Logistics ให้เอื้อประโยชน์ต่อการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว เป็น การเพิ่มมูลค่าให้กับการค้าและรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๕.๔ พัฒนาสินค้าและบริการ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค คู่ค้า นักท่องเที่ยว และประชาชนทั่วไป

๕.๕ สนับสนุนให้มีการปรับปรุงพัฒนาการท่องเที่ยวทุกด้าน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

- ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

(๕ จังหวัด ได้แก่ พิจิตร โลก อุตรดิตถ์ สุโขทัย ตาก และเพชรบูรณ์)

วิสัยทัศน์ : “ ศูนย์กลางการบริการสี่แยกอินโดจีน ”

พันธกิจ

- ๑. ยกระดับรายได้และกระจายรายได้ ควบคู่กับการสร้างสังคมที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน
- ๒. พัฒนากิจการผลิตและบริการให้เข้มแข็งและมีเสถียรภาพบนพื้นฐานการพัฒนาผลิตภาพและการสร้างสรรค์
- ๓. สร้างความเชื่อมโยงด้านเศรษฐกิจและสังคมกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน

ประเด็นยุทธศาสตร์ :

- ๑. พัฒนาระบบการผลิต การบริหารจัดการ การตลาดสินค้าเกษตรและสินค้าชุมชน
- ๒. พัฒนาโครงข่ายการค้า การลงทุน การบริการ เครือข่ายคมนาคมขนส่งสี่แยกอินโดจีนและอาเซียน
- ๓. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม กีฬาและสุขภาพ
- ๔. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์

๑. ผลผลิตการเกษตรมีคุณภาพ ปลอดภัยได้มาตรฐาน และมีมูลค่าเพิ่มที่ยั่งยืน
๒. เชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมในกลุ่มจังหวัด ภูมิภาคและต่างประเทศ เพื่อใช้ศักยภาพแหล่งที่ตั้ง และความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจประเทศเพื่อนบ้าน
๓. พัฒนาการค้าการลงทุนและความร่วมมือชายแดนไทย - พม่า / ไทย - ลาว
๔. อนุรักษ์ ป่าไม้ และพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ กีฬาและสุขภาพ
๕. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๔. เส้นทางเชื่อมโยง E – W – E – C ที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น
๕. จำนวนเครือข่ายการค้าการลงทุนที่เชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศอินโดจีน และประเทศสมาชิกอาเซียน
๖. มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น
๗. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
๘. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
๙. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับการอนุรักษ์ ป่าไม้
๑๐. จำนวนหมู่บ้านและชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๑. จำนวนหมู่บ้าน / ชุมชน ที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
๑๒. จำนวนเครือข่ายหมู่บ้าน / ที่มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์

๑. พัฒนาและส่งเสริมกระบวนการผลิต การปรับปรุงคุณภาพ การแปรรูปและการบรรจุภัณฑ์โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
๒. พัฒนาการคมนาคมและระบบ logistics
๓. พัฒนาและส่งเสริมการค้า การตลาด ทั้งภายในและต่างประเทศ
๔. ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)
๕. เสริมสร้างสมรรถนะผู้ประกอบการและการลงทุน
๖. ส่งเสริม พัฒนา และอนุรักษ์การท่องเที่ยว
๗. ส่งเสริมการตลาดเพื่อการท่องเที่ยว
๘. ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อการท่องเที่ยวและบริการ
๙. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
๑๐. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นฐานการผลิต / การค้า / การบริการอย่างมีคุณภาพและคุ้มค่า
๑๑. ส่งเสริมการใช้องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
๑๒. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

๓.๓ การดำเนินโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลเป็นเกษตรอุตสาหกรรม

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

ตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓ กำหนดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ประการหนึ่ง คือ เพื่อสนับสนุนสิทธิและการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบ โดยรัฐรักษาเสถียรภาพด้านราคาและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรเพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองอย่างต่อเนื่องอย่างแท้จริง

ที่ผ่านมาในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ สภาเกษตรกรแห่งชาติได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่จากระดับล่างสู่ระดับบนมีการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตั้งแต่ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับจนเป็นแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับประเทศ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ สภาเกษตรกรแห่งชาติ กำหนดให้สภาเกษตรกรจังหวัด ต้องดำเนินการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัด ลงสู่พื้นที่อย่างน้อย ๑ อำเภอ ละ ๑ กิจกรรมตามความเร่งด่วนของปัญหาและศักยภาพของพื้นที่เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ลงสู่พื้นที่ให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริงและมีการบูรณาการร่วมกับระหว่างหน่วยงานหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับสภาเกษตรกร จำเป็นต้องนำปัญหาความต้องการ ภายใต้แผนแม่บทฯ ของแต่ละพื้นที่มาปรึกษาหารือหรือปรับแนวทางในการปฏิบัติให้เข้าใจตรงกันในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนชุมชนระดับตำบลร่วมมือกันแก้ไขปัญหาด้วยตนเองส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมในการพัฒนาแก้ไขปัญหาาร่วมกันในรูปแบบของการจัดการตนเอง พัฒนาเกษตรกรรมให้เกษตรกรมีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถจัดทำแผนพัฒนาร่วมกัน นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางการเกษตร และสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร เชื่อมโยง และพัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาดได้ การบริโภคเพื่อการยังชีพระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรกับภาครัฐและภาคเอกชน โดยมุ่งเน้นดำเนินการ ๕ เรื่องหลักประกอบด้วยปัญหานี้สิน ปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ปัญหาที่ดินทำกิน ปัญหาราคาสินค้าเกษตร เรื่องสวัสดิการเกษตรกร สิทธิเกษตรกรและการไม่ได้รับความเป็นธรรม พื้นที่ดำเนินการอำเภอละ ๑ ตำบล เพื่อให้การแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม

อย่างไรก็ตามสภาเกษตรกรแห่งชาติเห็นว่าการจะแก้ไขปัญหาการเกษตรของประเทศได้นั้นต้องมีการดำเนินงานในลักษณะของการรวมกลุ่ม และส่งเสริมพัฒนากลุ่มให้มีความเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ โดยเริ่มจากกลุ่มขนาดเล็กระดับหมู่บ้านตำบลส่งเสริมให้มีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเบื้องต้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ในลักษณะของเกษตรอุตสาหกรรมหรือSMEs เกษตรซึ่งการที่จะพัฒนาสู่ความเข้มแข็งได้นั้น จำเป็นต้องสนับสนุนให้กลุ่มหรือชุมชนมีแผนปฏิบัติงาน มีเป้าหมายที่ชัดเจน มีข้อมูลที่ครบถ้วนถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้ในการวางแผนมีการสร้างผู้นำสร้างคนในชุมชนหรือกลุ่มองค์กร ให้มีความรู้ความเข้าใจมีความสามารถจัดทำแผนงาน กำหนดวิธีการ เป้าหมายการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญให้กับเศรษฐกิจฐานรากระดับตำบลอย่างยั่งยืน ซึ่งจะสอดคล้องและเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ดังนั้น ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ จึงได้รวบรวมโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล กับโครงการสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรรายสินค้าเกษตรเข้าไว้ด้วยกัน เป็นกิจกรรมภายใต้โครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลเป็นเกษตรอุตสาหกรรม

แนวคิด

๑) พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓ ต้องการสนับสนุนสิทธิและการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบาย และวางแผนพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบ เพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นไปเพื่อเกษตรกรอย่างแท้จริง

๒) การแก้ปัญหาทางการเกษตร ไม่มีใครรู้ปัญหาดีเท่ากับตัวเกษตรกรเอง ดังนั้นจึงต้องมุ่งสร้างความสามารถของเกษตรกร เพื่อให้มีความรู้บริหารจัดการด้วยตนเองในลักษณะของกลุ่มชุมชนพื้นที่ตำบล โดยการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมใช้เป็นแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหา

หลักการ

๑) เน้นอาชีพสินค้า(อาชีพ) เป็นตัวตั้งพื้นที่ตำบลเป็นศูนย์กลาง และเกษตรกรเป็นเจ้าของทำการพัฒนา หรือแก้ไขปัญหาให้เป็นไปตามความต้องการของเกษตรกรในตำบล มากกว่าตอบสนองตัวชี้วัดของหน่วยงานสนับสนุนภายนอก

๒) รวมพลังทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐภาคประชาสังคมพ่อค้านักธุรกิจภาคเอกชนและภาคีการพัฒนาอื่นๆ สนับสนุนการบริหารการพัฒนา

๓) เป็นแผนพัฒนารายสินค้า ไม่ใช่แผนรายพื้นที่ เหมือนที่สภาเกษตรกรจังหวัดทำในครั้งก่อน เช่น ตำบลนี้จะเลี้ยงวัว ก็ทำแผนเลี้ยงวัวทั้งตำบล สร้างเครือข่าย สร้างระบบทั้งหมดที่จะเกิดขึ้นในตำบล เน้นเฉพาะเรื่องที่จะก่อให้เกิดรายได้ ลดรายจ่าย แก้ปัญหาหนี้สินและอื่นๆ

แนวทางการพัฒนา

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี จัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

๑) ระดมความคิดเห็น ปัญหาและกำหนดแนวทางการส่งเสริม และการแก้ไขปัญหาที่ดินโดยส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมของเกษตรกร

๒) การส่งเสริม การพัฒนา และแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม

๓) การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกร และกำหนดสวัสดิการให้เกษตรกร

๔) พัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด สนับสนุนการรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายรายอาชีพ รายสินค้า เพื่อการลดรายจ่าย และสร้างมูลค่าเพิ่ม ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๕) การแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร และการเข้าถึงแหล่งทุน

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสามารถจัดทำแผนพัฒนาร่วมกันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางการเกษตร

๒) เพื่อจัดตั้งองค์กรเกษตรกรรายสินค้า ในพื้นที่ตำบลเป้าหมาย ซึ่งเป็นสินค้าเกษตรชนิดใหม่ในพื้นที่ หรือพัฒนาแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรเดิมและเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาด

๓) เพื่อปรับปรุงระบบการผลิต และการตลาดสินค้าเกษตรของเกษตรกรในตำบล โดยอาศัยแผนพัฒนาเกษตรกรรม การบริหารจัดการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็นเครื่องมือสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่า(value chain) ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทางในรูปแบบเกษตรอุตสาหกรรม และ SMEs เกษตร เปลี่ยนแปลงจากเกษตรแบบดั้งเดิมเป็นเกษตรสมัยใหม่เน้นบริหารจัดการและเทคโนโลยี สร้างเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการ

ขั้นตอน/วิธีการดำเนินการ

๑) จัดประชุมคณะผู้ปฏิบัติงานสภาเกษตรกรระดับตำบลและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อระดมความคิดเห็นและจัดทำแผนฯ เน้นการแก้ไขปัญหาใน ๕ ประเด็นหลักคือ ปัญหาหนี้สิน ปัญหาที่ดินทำกิน ปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ปัญหาสวัสดิการสิทธิเกษตรกรและการไม่ได้รับความเป็นธรรม และปัญหาราคาสินค้าเกษตร และ

ส่งเสริมการจัดตั้งองค์กรเกษตรกรรายสินค้าทั้งกลุ่มรายเดิมและรายใหม่เพื่อต่อยอดและพัฒนาสู่เกษตรอุตสาหกรรม
เชื่อมโยงธุรกิจระหว่างกัน จำนวน ๙ ครั้ง ต่ำบลด ๑ ครั้ง

๒) จัดเวทีประชาคม เพื่อเชื่อมโยงการสมาชิกองค์กรเกษตรกรรายสินค้าเพื่อประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนแผนฯ จำนวน ๑ ครั้ง

๓) จัดทำรูปแบบแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล เสนอต่อสภาเกษตรกรจังหวัดให้ความเห็นชอบ

แนวทางการดำเนินการนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหา ๕ เรื่องหลัก

๑) จัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน เช่น ธกส. บริษัท ห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ

๒) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยมีแต่งตั้งคณะทำงานด้านต่างๆ พนักงานสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นฝ่ายเลขานุการฯ

๓) ประสานนำเสนอโครงการ ให้กลุ่มองค์กรได้รับการสนับสนุนงบประมาณฯ จากทุกภาคส่วน

๔) ประสานหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบต่างๆ

๕) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์งาน/โครงการ

๖) ติดตามงาน/ประเมินผลและสรุปงานโครงการ

ลำดับที่	กิจกรรม	วิธีการ	เป้าหมาย/ ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้รับผิดชอบ
๑	ศึกษา เปรียบความ พร้อมบุคลากร และ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	- ประชุมชี้แจงโครงการ (เป้าหมาย วัตถุประสงค์ วิธีการ ขั้นตอน) - ข้อมูลพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ - แต่งตั้งคณะทำงานฯ	คณะทำงานด้านต่างๆ พนักงานสำนักงานสภา เกษตรกรจังหวัด อุดรดิตถ์	คณะทำงานด้านต่างๆ สภาเกษตรกรจังหวัด อุดรดิตถ์
๒	ประชาสัมพันธ์ โครงการชี้แจง โครงการ (ก่อน ระหว่าง และ หลัง)	-ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจ โครงการ (ก่อน) - จัดกิจกรรมเปิดตัวโครงการ (Click off) (ระหว่าง)	เกษตรกร อปท. ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่ม อาชีพ,หน่วยงานใน พื้นที่ที่เกี่ยวข้อง	- สมาชิกสภาเกษตรฯ - คณะทำงานฯ - อปท. ,อบจ. - อบต. - ทสจ.
๓	คัดเลือกบุคคล เป้าหมายและพื้นที่ ร่วมโครงการ	สมัครเข้าร่วมโครงการ -ประกาศรับสมัครตามเกณฑ์ การคัดเลือก -รับสมัครพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ -แจ้งบุคคลเป้าหมายเข้าร่วม	อนุกรรมการฯ คณะทำงานฯ อปท. พื้นที่สนใจ เข้าร่วมโครงการ	- คณะอนุกรรมการฯ - คณะทำงานฯ
๔	จัดทำข้อมูลพื้นฐาน พื้นที่เป้าหมาย	-กำหนดขอบเขตและประสาน ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง -รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่ -กำหนดขนาดพื้นที่และเกษตรกร	- คณะทำงานฯ - สนง.สภาเกษตรกร -อนุกรรมการฯ -อปท. -เกษตรกร	- คณะทำงานฯ - สนง.สภาเกษตรกร - อนุกรรมการฯ - อปท.

๓.๔ สรุปโครงการเพื่อขอรับการช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : เพื่อแก้ไขปัญหา ๕ ประเด็น ของตำบลนาชุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๑.	สภาพปัญหาด้านสวัสดิการ สิทธิเกษตรกร และการไม่ได้รับความเป็นธรรม - รัฐดูแลเกษตรกรด้านคุณภาพชีวิตไม่เท่าเทียมกัน เช่น ด้านรักษาพยาบาล ๑.๑ โครงการอบรมความรู้ด้านการจัดสวัสดิการในรูปแบบชุมชนจัดการตนเอง	๑) เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรนำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้สร้างสวัสดิการให้ชุมชนได้บริหารจัดการตนเอง	- เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร/ยุวเกษตรกร ตำบลนาชุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี	๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒) ส่งเอกสารขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ๓) ประสานวิทยากรให้ความรู้ตามความต้องการของกลุ่มฯ ๔) กำหนดวัน/เวลา/สถานที่ในการจัดฝึกอบรมด้านอาชีพ ๕) จัดประชุม/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและสาธิตการประกอบอาชีพให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ๖) ประเมิน/ติดตามผล	- สนง.สภาเกษตรกรจังหวัด - สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัด - สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด - กศน.พื้นที่ของกลุ่มฯ - อบต.นาชุม - ก.อบจ. งบกลุ่มจังหวัด - สนง.หลักประกันสุขภาพฯ

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๒.	สภาพปัญหาหนี้สินของเกษตรกร - สถาบันการเงินกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูง เช่น ธ.ก.ส./สหกรณ์/กองทุนฯ และธนาคารต่างๆ ของรัฐ - ผลผลิตทางการเกษตรมีราคาตกต่ำ ค่าครองชีพสูง ทำให้มีรายได้น้อย แต่รายจ่ายเพิ่มขึ้น - นโยบายภาครัฐ ช่วยเหลือเกษตรกรไม่ต่อเนื่อง - ภัยแล้ง ทำให้ไม่สามารถปลูกพืชได้ ๒.๑ โครงการสินเชื่อปลอดดอกเบี้ย ๒.๒ โครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แก่เกษตรกร/กลุ่มองค์กรเกษตรกร ๒.๓ โครงการพักชำระหนี้แก่เกษตรกร ๕ ปี	๑) เพื่อให้เกษตรกรได้เข้าถึงแหล่งเงินทุน ๒) เพื่อให้เกษตรกรมีทุนหมุนเวียนที่ปลอดดอกเบี้ย ๓) เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน	- เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร/พื้นที่ตำบลนาชุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี	๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒) จัดทำเอกสารนำเสนอโครงการเพื่อขอรับการช่วยเหลือ ๓) ติดตามประเมินผล	- สนง.สภาเกษตรกรจังหวัด - สนง.สหกรณ์จังหวัด - สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด - ชกส.จังหวัด /สาขา - กองทุนฟื้นฟูฯ - ก.อบจ. นบกลุ่มจังหวัด

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๓.	สภาพปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร - ขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยม่วง ม.๑,๓ ตื่นเงิน - ขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยเหล่า/ห้วยยาง ม.๒ พื้นที่ ๗๐ ไร่ - ขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยไคร้ ม.๑ - ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยมะหุง พื้นที่ ๔๐ ไร่ ม.๔ ๓.๑ โครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยม่วง ม.๑,๓/อ่างเก็บน้ำห้วยเหล่า/ห้วยยาง ม.๒/อ่างเก็บน้ำห้วยไคร้ ม.๑ จำนวน ๔ แห่ง ๓.๒ โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยมะหุง ม.๔ จำนวน ๑ แห่ง	๑. เพื่อปรับปรุงและพัฒนาแหล่งน้ำ การเกษตรให้สามารถใช้งานได้ดี ๑. เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำการเกษตรให้ทำการเกษตร	พื้นที่ทำการเกษตรของ หมู่ที่ ๑,๒,๓ ตำบลนาชุม พื้นที่ทำการเกษตรของ หมู่ที่ ๔ ตำบลนาชุม	๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒) จัดทำเอกสารโครงการฯ เพื่อขอรับการสนับสนุน และบรรจุเข้าแผนพัฒนา ๔ ปีของส่วนท้องถิ่น ๓) ติดตามประเมินผล ๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒) จัดทำเอกสารโครงการฯ เพื่อขอรับการสนับสนุน และบรรจุเข้าแผนพัฒนา ๔ ปีของส่วนท้องถิ่นส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ ๓) ติดตามประเมินผล	- สนง.สภาเกษตรกรจังหวัด - โครงการชลประทานฯ - สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด - อบจ.อต - ก.อบจ. (งบลุ่มจังหวัดฯ) - อบต.นาชุม - สนง.สภาเกษตรกรจังหวัด - โครงการชลประทานฯ - สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด - อบจ.อต - ก.อบจ. (งบลุ่มจังหวัดฯ) - อบต.นาชุม

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๔.	สภาพปัญหาที่ดินทำกิน : เอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดินทำกิน - ไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดิน พื้นที่ ม.๑ – ๗ เคยได้สิทธิ สทก. แต่กรมป่าไม้ยกเลิกแล้ว ๔.๑ การติดตามการให้สิทธิที่ดินทำกิน	๑. เพื่อให้เกษตรกรได้รับทราบความคืบหน้าการดำเนินงานด้านสิทธิที่ดินทำกิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน	- เกษตรกรในพื้นที่หมู่ที่ ๑ – ๗ ตำบลนาชุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี	๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ ๒) ส่งเรื่องนำเสนอขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและนำเข้าบรรจุในแผนพัฒนาตำบล ๔ ปี ของ อบต. ๓) แจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินงานแก่เกษตรกรทราบ ๔) ติดตาม/ประเมินผล	- สนง.สภาเกษตรกรจังหวัด - สนง.ทรัพยากรธรรมชาติ - สนง.ที่ดินอำเภอ - สนง.ป่าไม้จังหวัด - สนง.ปฎิรูปที่ดินจังหวัด - อบต.นาชุม

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๕.	สภาพปัญหาราคาสินค้าเกษตร ชนิดพืช : ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์/ยางพารา - ราคาไม่แน่นอน ราคาตกต่ำ ปกติขายได้ ๗ - ๘ บาท/กก. ปัจจุบันราคาเหลือ ๓ - ๔ บ./กก. ต้นทุนการผลิต ๕ บ./กก. - ผู้ประกอบการรวบรวมสินค้าเป็นเครือข่ายกันรวมตัวกันกดราคารับซื้อทำให้เกษตรกรเกิดความเสียเปรียบ - เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสูง ขาดแหล่งน้ำ ภัย ยารักษาโรค มีราคาแพง ค่าแรงงานสูง - พื้นที่ป่าสงวน/อุทยานฯ/เขตอนุรักษ์ฯ เงื่อนไขต้องปลูกพืชระยะสั้นเท่านั้น ๕.๑ โครงการอบรมให้ความรู้การเพิ่มผลผลิต และการลดต้นทุนการผลิตข้าว	๑.เพื่อให้เกษตรกรและกลุ่มองค์กรเกษตรกรที่ผลิตข้าวได้รับความรู้ นำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์และสามารถขยายผลสู่เกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงได้ ๒. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น	- เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/องค์กรเกษตรกรในพื้นที่ตำบลนาชุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี	๑)ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ ๒)ส่งเอกสารนำเสนอโครงการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านความรู้/งบประมาณ ในการอบรมและนำเข้าบรรจุในแผนพัฒนาตำบล ๔ ปี ของอบต. ๓) ติดตาม/ประเมินผล	- สนง.สภาเกษตรกรจังหวัด - สนง.เกษตรจังหวัด - สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัด - สนง.กศน. - อบจ.อด - ก.อบจ. (งบกลุ่มจังหวัดฯ) - ชกส. - อบต.นาชุม

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๕.	สภาพปัญหาราคาสินค้าเกษตร ชนิดพืช : ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์/ยางพารา ๕.๒ โครงการจัดหาพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่มีคุณภาพ ๕.๓ โครงการส่งเสริมปรับเปลี่ยนปลูกพืชอื่นที่เหมาะสม	๑. เพื่อให้เกษตรกรที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีพันธุ์ที่ราคาถูกลงและมีคุณภาพ ปริมาณผลผลิตต่อไร่สูง ๒. เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชชนิดอื่นที่เหมาะสม เช่น ถั่วเขียว ถั่วลิสง และสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรเพิ่มขึ้น	- เกษตรกรในพื้นที่ตำบลนาชุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ - เกษตรกรในพื้นที่ตำบลนาชุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์	๑)ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ ๒)ส่งเอกสารนำเสนอโครงการฯขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓) ติดตาม/ประเมินผล ๑)ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ ๒)ส่งเอกสารนำเสนอโครงการฯขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓) ติดตาม/ประเมินผล	- สนง.สภาเกษตรกรจังหวัด - สนง.เกษตรจังหวัด/อำเภอ - กรมวิชาการเกษตร - สนง.พัฒนาที่ดิน - ชกส. - อบต.นาชุม

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๖.	สภาพการพัฒนายกระดับกลุ่มองค์กร เกษตรกรเป็นเกษตรกรอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีพ : ทอผ้ามัดหมี่บ้านนาชุม ๖.๑ โครงการฝึกอบรมด้านทักษะควบคุม คุณภาพผ้าทอมือ ๖.๒ โครงการพัฒนากระบวนการแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ ๖.๓ โครงการสนับสนุนอุปกรณ์และวัสดุการ ผลิต	๑. เพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ผ้าทอและของใช้ที่ทำจาก ผ้าทอ ๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ปริมาณการ ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปจำหน่าย และ คุณภาพผลิตภัณฑ์ ๑. เพื่อสนับสนุนอุปกรณ์และวัสดุใน กระบวนการผลิตของกลุ่ม	- กลุ่มเกษตรกร/ องค์กรเกษตรกรทอผ้ามัดหมี่ บ้านนาชุม ตำบลนาชุม อำเภอ บ้านโคก จังหวัดอุดรธานี จำนวน ๑ ครั้ง - จัดซื้อจักรเย็บผ้าอุตสาหกรรม จำนวน ๓ หลัง จักรโพง ๑ หลัง จักรเย็บผ้า ๒ หลัง - จัดหาวัสดุอุปกรณ์ใน กระบวนการผลิต (กระสวย หวี ฟืม หลอดด้าย และเส้นด้าย)	๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การ สนับสนุนดำเนินการ ๒) จัดอบรมให้ความรู้ด้านทักษะการ แปรรูป และของใช้ ๓) ติดตาม/ประเมินผล ๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การ สนับสนุนดำเนินการ ๒) หน่วยงานสนับสนุนงบประมาณ ดำเนินการ ๓) ติดตาม/ประเมินผล ๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การ สนับสนุนดำเนินการ ๒) หน่วยงานสนับสนุนงบประมาณ ดำเนินการ ๓) ติดตาม/ประเมินผล	- สนง.สภาเกษตรกรจังหวัด - สนง.เกษตรจังหวัด/อำเภอ - สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัด - สนง.กศน. - อบจ.อต - อกส. - อบต.นาชุม - หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๖.	สภาพการพัฒนายกระดับกลุ่มองค์กร เกษตรกรเป็นเกษตรกรอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีพ : ทอผ้ามัดหมี่บ้านนาชุม ๖.๔ โครงการพัฒนาถุงบรรจุภัณฑ์	๑.เพื่อให้บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ และเอกลักษณ์ของกลุ่มฯ	- ถุงบรรจุภัณฑ์/กล่องของขวัญ/ ที่ระลึก จำนวน ๑,๐๐๐ ชิ้น	๑)ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การ สนับสนุนดำเนินการออกแบบและผลิต ๒) หน่วยงานสนับสนุนดำเนินการ ๓) ติดตาม/ประเมินผล	- สนง.สภาเกษตรกรจังหวัด - สนง.เกษตรจังหวัด/อำเภอ - สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัด - สนง.บ่มเพาะวิสาหกิจฯ - อบจ.อต - ธกส. - อบต.นาชุม - หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
	๖.๕ โครงการปรับปรุงศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์	๑. เพื่อให้กลุ่มมีภาพลักษณ์ที่ดี ดึงดูด กลุ่มลูกค้าเข้าเยี่ยมชมสินค้า ผลิตภัณฑ์	- ปรับปรุงต่อเติมอาคารศูนย์ จำหน่ายสินค้า (ติดกระจก อาคารหน้าศูนย์ฯ) ยาว ๘ เมตร - ปูพื้นกระเบื้อง/กันสาด (บริเวณทอผ้า)	๑)ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การ สนับสนุนดำเนินการ ๒) หน่วยงานสนับสนุนงบประมาณ ดำเนินการ ๓) ติดตาม/ประเมินผล	

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๖.	สภาพการพัฒนายกระดับกลุ่มองค์กรเกษตรกรเป็นเกษตรกรอุตสาหกรรม กลุ่มรายสินค้าเกษตร : มะขามหวานตำบลนาชุม ๖.๑ โครงการก่อสร้างสถานที่รวบรวมผลผลิตมะขาม ๖.๒ โครงการจัดตั้งเครื่องอบมะขาม ๖.๓ โครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำ	๑. เพื่อเป็นสถานที่รวบรวมผลผลิตทางการเกษตรและที่ตั้งกลุ่มบริหารจัดการ ๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ ๑. เพื่อให้กลุ่มมีเงินทุนหมุนเวียนในการรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร	- อาคารสถานที่ตั้งกลุ่ม จำนวน ๑ อาคาร - โกดังอาคาร จำนวน ๑ หลัง - ลานตาก/รวบรวมผลผลิตทางการเกษตร จำนวน ๑ แห่ง - เครื่องอบมะขาม จำนวน ๑ เครื่อง - เงินทุนหมุนเวียน	๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนดำเนินการ ๒) หน่วยงานสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ ๓) ติดตาม/ประเมินผล ๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนดำเนินการ ๒) หน่วยงานสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ ๓) ติดตาม/ประเมินผล ๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนดำเนินการ ๒) หน่วยงานสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ ๓) ติดตาม/ประเมินผล	- สนง.สภาเกษตรกรจังหวัด - อำเภอบ้านโคก - สนง.เกษตรจังหวัด/อำเภอ - สนง.กศน. - อบจ.อต - ธกส. - อบต.นาชุม - หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลนาขุม
อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์
(พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

โครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล
เป็นเกษตรอุตสาหกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

จัดทำโดย..
สำนักงานสภาเกษตรจังหวัดอุตรดิตถ์

คำนำ

สภาเกษตรกรแห่งชาติ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมจากล่างสู่บน โดยให้สภาเกษตรกรจังหวัดดำเนินการจัดประชุมเครือข่ายสภาฯ ระดมความเห็นเกษตรกรและผู้แทนหน่วยงาน/องค์กร เกษตรกรในระดับตำบล เพื่อได้ข้อมูลปัญหาความต้องการ และข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหาการด้านการเกษตร รวมทั้งโครงการระดับตำบลเป็นแผนงานพัฒนาในระดับอำเภอ จนถึงระดับจังหวัดตามลำดับ

ดังนั้น ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ จึงได้รวบรวมโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล กับโครงการสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรรายสินค้าเกษตรเข้าไว้ด้วยกัน เป็นกิจกรรมภายใต้โครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลเป็นเกษตรอุตสาหกรรมและมุ่งเน้นดำเนินการ ๕ เรื่องหลัก คือ ปัญหาสวัสดิการ สิทธิเกษตรกร และการไม่ได้รับความเป็นธรรม ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร ปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ปัญหาที่ดินทำกิน และปัญหาราคาสินค้าเกษตร เพื่อรับฟังความเห็นสรุปประเด็นปัญหาให้การช่วยเหลือ ส่งต่อหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องพิจารณาต่อไป และมีกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาต่อยอดกลุ่มองค์กรฯเดิม และจัดตั้งกลุ่มฯใหม่ โดยเริ่มจากกลุ่มขนาดเล็ก ระดับหมู่บ้านตำบลส่งเสริมให้มีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเบื้องต้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาส่งเสริมในรูปแบบจัดการตนเองของเกษตรกรสู่ระดับอุตสาหกรรมหรือSMEs เกษตร ซึ่งการที่จะพัฒนาสู่ความเข้มแข็งได้ นั้นจำเป็นต้องสนับสนุนให้กลุ่มหรือชุมชนมีแผนปฏิบัติงานมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพที่ชัดเจน มีข้อมูลที่ครบถ้วนถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน สภาเกษตรกรแห่งชาติ ได้กำหนดเป้าหมายให้สภาเกษตรกรจังหวัด ดำเนินการในพื้นที่ทุกอำเภอๆ ละ ๑ ตำบล เพื่อตอบสนองความต้องการของเกษตรกรและให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ จังหวัดอุดรธานี มีพื้นที่ดำเนิน ๙ อำเภอ พื้นที่เขตอำเภอบ้านโคก ได้คัดเลือกตำบลนาชุม เป็นพื้นที่ดำเนินการฯ

ท้ายนี้ ขอขอบคุณในความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานีคณะกรรมการผู้ปฏิบัติงานสภาเกษตรกรระดับตำบลของตำบลนี้ ตลอดจนพนักงานเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ผู้แทนองค์กรต่างๆส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนร่วมทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือและให้ความร่วมมือด้วยดี จนทำให้การจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลฯของสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ส่วนยุทธศาสตร์การเกษตร
สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี
พฤษภาคม ๒๕๖๐

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บททั่วไป	๑ - ๑๕
๑.๑ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓	๒
๑.๒ กรอบแนวคิดและทิศทางของแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม	๒
๑.๓ บริบทชุมชน	๗
- แผนที่แสดงอาณาเขตตำบล	
- ประวัติความเป็นมาของชุมชน	
- สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของตำบลนาชุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี	
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สภาพปัญหา	๑๖ - ๒๔
๒.๑ สรุปความสัมพันธ์ของแผนฯ แต่ละระดับ	๑๗
๒.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)	๑๘
๒.๓ ผลการวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติฯ	๑๙
๒.๔ สรุปประเด็นปัญหา/ความต้องการ/แนวทางการพัฒนาระดับตำบล	๒๒
บทที่ ๓ การขับเคลื่อนแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลนาชุม (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔)สู่การปฏิบัติ	๒๔ - ๓๓
๓.๑ ยุทธศาสตร์สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๒๕
๓.๒ ยุทธศาสตร์จังหวัดอุดรธานีและยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ (๕ จังหวัด ได้แก่ พิษณุโลก อุดรธานี สุกโขทัย ตาก และเพชรบูรณ์)	๒๖
๓.๓ การดำเนินโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลเป็นเกษตรอุตสาหกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	๓๐
๓.๔ สรุปโครงการนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหา ๕ เรื่องหลักของ <u>ตำบลนาชุม</u> อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี	๓๓

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรม

คณะผู้จัดทำ

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรม

ประชุมรับฟังความคิดเห็นของเครือข่ายสภาเกษตรกรระดับอำเภอ/ตำบล : ตำบลนาชุม
เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560 ณ ห้องประชุม อบต.นาชุม อ. บ้านโคก

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษาโครงการฯ

๑. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดอุดรธานี
๒. หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓. ผู้ปฏิบัติงานสภาเกษตรกรระดับตำบล ระดับหมู่บ้าน อปท.กลุ่มองค์กรเกษตรกร กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้นำชุมชน
๔. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

ผู้ร่วมจัดทำโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลเป็นเกษตรอุตสาหกรรม

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐

สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี

๑. นายบัญชา อรุณเขต	ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี
๒. นายชัยพล เมฆไหว	รองประธานสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี คนที่ ๑
๓. นายไพบูลย์ นาแก้ว	รองประธานสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี คนที่ ๒
๔. นายพนม รุ่งทอง	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี (อำเภอเมืองอุดรธานี)
๕. นางมารศรี สิงห์เสวก	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี (อำเภอเมืองอุดรธานี)
๖. นายสุชาติ ปินจันทร์	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี (อำเภอลับแล)
๗. นายยวง อยู่มา	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี (อำเภอพิชัย)
๘. นายม่วง สดนามอญ	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี (อำเภอพิชัย)
๙. นายเลิศ คงแก้ว	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี (อำเภอพิชัย)
๑๐. นายสมัง พองดา (เสียชีวิต)	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี (อำเภอน้ำปาด)
๑๑. นางชุติมา สุวรรณนวล	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี (อำเภอบ้านโคก)
๑๒. นายวิเชียร วัฒนพันธุ์	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี (อำเภอตรอน)
๑๓. นายอำนวย จันทะมูล	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี (อำเภอท่าปลา)
๑๔. นายลำพัง วงษ์ชัย	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี (อำเภอท่าปลา)
๑๕. นายณรงค์ ไชยมี	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี (อำเภอฟากท่า)
๑๖. นายพงศ์นิมิตร แก้วแดง	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี (อำเภอทองแสนขัน)
๑๗. นายณัฐพล โสภณปิยวัฒน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพืช
๑๘. นายอิทธิรัตน์ บุญคง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพืช
๑๙. นายสมัย เอี่ยมท่า	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสัตว์
๒๐. นายประดิษฐ์ ดิษฐรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านประมง
๒๑. นายพิน ไขวันดี	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเกษตรกรรมอื่นๆ

พนักงานสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรดิตถ์ : รวบรวมและจัดทำรูปเล่ม

๑. นายมนตรี ฉัตรทอง	หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรดิตถ์
๒. นางสาวณัฏฐา เชื้อชายเลิศ	หัวหน้าส่วนยุทธศาสตร์การเกษตร
๓. นายอาวุธ พานิชย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๔. นายธนากร หะมื่อ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๕. นางสาวจรรวณ บัญเดช	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
๖. นางสาวศิริรัตน์ รักษ์กันทา	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
๗. นางสาวภาวดี แก้วพลบูรณ์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน